

ПЛОМІННИЙ ДЕНЬ

День прозорий мерехтить, мов племінь,
І душа моя горить сьогодні.
Хочу жити, аж життя не зломить,
Рватись вгору чи летить в безодню.

Хоч людей довкола так багато,
Та ніхто з них кроку не зупинить,
Якщо кинути в рухливий натовп
Найгостріше слово — Україна.

І тому росте, росте прокляття!
Всі пориви запального квітня
Неможливо в дійсність перелляти,
На землі байдужо-непривітній.

Хочу крикнути в далечинь безкраю
І когось на допомогу кликати,
Бо душа моя сьогодні грає
І рушає на шляхи великі.

Хай мій клич зірветься у високість
І, мов прапор в сонці, затріпоче,
Хай кружляє, мов невтомний сокіл,
І зриває рідних і охочих!

Все чекаю на гарячий подих, —
Геній людський чи лише випадок, —
Щоб застигли і покірні води
Забурлили водоспадом.

І коли закрутить непогода
І мене підхопить, мов піщину,
Хай несуть мене бурхливі води
Від пориву до самого чину!

СОННИЙ ДЕНЬ

Безтурботність і світлий спокій...
Сонний день всі думки придушив.
Не шумлять дерева високі,
Теплий мох підбирає кроки,
І крім нас — ні душі.

Мрії, спогади — все згоріло...
Легко жить без великих хотінь!
Ніжно ранять промінні стріли
І зривають весняні крила —
У мережану тінь.

Але там, де берізка-пані
Шаль прозорий нам кинула в дар,
Всі думки колихнулись п'яні,
І пориву зломить не в стані,
Піднялись аж до хмар!

Голос твій затремтів, мов птиця,
Під потоком палаючих слів
Про козацькі степи й станиці,
І про все, що лише присниться
Не на рідній землі.

Поховалась в зелених травах,
Відкотилася казка проста...
Але кожне із слів яскравих
Обірвалось на душу мляву,
Ніби весла на став.

Сну нема! Ми б летіли в гори,
В височінь, аж на сонячний шпиль,
Бо під ним всю пекучу змору
Захлисне і напоїть море, —
Чорне море, мов хміль!

ВІДВІЧНЕ

Н. Лівуцькій-Холодній

Тремтить кохання на розквітлих квітах,
В зітханнях вітру і на крилах співу,
В сльозах пекучих, уночі пролитих,
В стрілі образи і в пожежі гніву.

Заходить сонце — і відзвук мелодій,
Які від віку вся земля гуркоче,
Гарячий погляд, мов сміливий злодій,
Нам краде серце поцілунком в очі.

Тисячоліття залишились ззаду.
Та в темні роки панування стали
Тобі, Кохання, золоту лампаду
Ми схоронили непохитно стали.

Хай не тобі ми віддалися до смерті,
А іншій Пані — Рідній і Єдиній, —
Ніщо не зможе замінить чи стерти
Твій світлий образ у старій святині.

Душа горить — життя таке іскристе.
Забрати все! Себе віддати всьому!
Твоя ж святиня, мов незмінна пристань,
Нам в диких бурях буде тихим домом.

Минає час, щоб все могло зміниться.
Згубили лицарі колишню шпаду...
Тобі, Кохання, Золота Царице,
Ми заховали вікову лампаду!

1933

РАДІСТЬ

Ой, не знаю, що це за причина —
Переходжу обережно вулицю,
І весь час до мене радість тулиться,
Як безжурний вітрогон-хлопчина.

До міського руху ми не звикли,
А хлопчина рветься, як метелиця,
Ніби поле перед нами стелиться,
Ніби зникли авта й мотоцикли.

І сама я на ногах не встою,
Пролітаю між людьми похмурими,
Козачка вдаряю попід мурами —
Бо хлопчина не дає спокою.

Я руці, що била, — не пробачу —
Не для мене переможний бич!
Знай одно: не каюсь я, не плачу,
Ні зітхань не маю, ні злоби.
Тільки все у гордість замінила,
Що тобою дихало й цвіло,
А її тверда й холодна сила
Придушила тепле джерело.
Але навіть за твою шпіцруту
Стріл затрутих я тобі не шлю,
Бо не вмю замінять в отруту
Відгоріле сонячне — «люблю».

ЛІТО

Топчуть ноги радісно і струнко
 Сонні трави на вузькій межі.
 В день такий віддатись поцілункам!
 В день такий цілим натхненням жити!
 П'яним сонцем тіло налилося,
 Тане й гнеться в ньому, мов свіча, —
 І тремтить схвильоване колосся,
 Прихилившись до мого плеча.
 В сотах мозку золотом прозорим
 Мед думок розтоплених лежить,
 А душа вклоняється просторам
 І землі за світлу радість — жити!
 І за те, що стільки уст палило
 І тягло мене вогнем спокус,
 І за те, що замінить не сила —
 Ні на що — твоїх єдиних уст!

ПОВОРОТ

Це буде так: в осінній день прозорий
 Перейдемо ми на свої дороги.
 Тяжке змагання наші душі зоре,
 Щоб колосились зерна перемоги.

І те, що мрією було роками,
 Все обернеться в дійсність і можливість:
 Нам буде сонцем кожний кущ і камінь
 У ці хвилини гострі і щасливі!

Подумать тільки: наші села й люди,
 А завтра прийдемо до свого міста!
 Захоплять владно зголоднілі груди
 Свое повітря, тепле та іскристе.

Та звідкись сум зловіщий вітер вишле,
 Щоб кинуть серце у крижаний протяг:
 Усе нове... і до старої вишні
 Не вийде мати радісно напроти...

Душа з розбігу стане на сторожі,
 Щоб обережно, але гостро стежить
 Всі інші душі — зимні чи ворожі —
 І всі глибокі поміж ними межі.

І часто серце запалає болем,
 А щось гаряче аж за горло стисне,
 Коли над рідним, тим же самим полем
 Зависне інша, незнайома пісня.

Чекає все: і розпач, і образа,
 А рідний край нам буде чужиною.
 Не треба смутку! Зберемось відразу,
 Щоб далі йти дорогою одною.